

Inserati se računajo po naslednjih cenah :

$\frac{1}{24}$ strani	Din 80.—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 500.—	$\frac{1}{16}$ strani	Din 2000.—
$\frac{1}{12}$ strani	Din 160.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 700.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 600.—
$\frac{1}{6}$ strani	Din 250.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 1000.—	Priloga listu stane	Din 100 za 1000 kom.

Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

štev. 18.

V Ljubljani, 30. septembra 1930.

Leto 47.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Njene zaloge se nahajajo: v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkevcih pri Lovro Peto-varju; v Murski Soboti pri kmetijski podružnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri Matevž Stržaju; v Ptuj pri Kmetijskem društvu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagonске pošiljkatve.
Amonijev sulfat 20/21% po Din 500 za 100 kg.
Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 260 za 100 kg v vrečah po 235 Din. — Za 1 ha 200 do 300 kg.
Čilski soliter 15.5% dušika v vrečah po približno 100 kg po Din 3.— za kg.

Kalijeva sol 42% pri odjemu 15 tonskega vagona po Din 168.—, pri odjemu 5—10 tonskem vagonu Din 170.—, franko vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 176 za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo Din 90.—. Za 1 ha 200—300 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal - Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 172 za 100 kg, vreče po 50 kg Din 90. Pri odjemu 5000 kg po Din 168 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Za 1 ha 500 kg.

Razkletena kostna moka. 30% fosf. kisline, $\frac{1}{4}$ % dušika po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 220.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 94.—, vreče po 100 kg Din 96.—, vreče po 50 kg. Pri pol- ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 110 za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra 18% po Din 110.—, 19% po Din 116.—, 20% Din 122.— za 100 kg, pri vagonem odjemu cene po dogovoru. Opozorjamo vse naročnike, da se ne moremo vezati na 18%no blago, ker moramo prevzeti žlindro od tovarne le od 18—20%. Tovarne zamorejo blago dobavljati le po izpadu produkcije.

Semena.

Ozimna rž, semenska po Din 3.20 za 1 kg.

Ozimni ječmen, semenski po Din 2.75 za 1 kg.

Semenska grahova po Din 4.50 za 1 kg.

Porzol, sredstvo za uničevanje snetjavosti zavitek 200 gr po Din 20.—, očisti 100 kg semena.

Krmila.

Klajno apno vizivirnih vrečah, težkih 50 kg po Din 2.75 za kg, na drobno Din 2.80 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toličce po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.90 za kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 7 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribje olje za živino v ročkah po 3 kg = 70 Din; se pošilja po pošti; v steklenicah po $\frac{1}{4}$ litra Din 18.—, v steklenicah po $\frac{1}{2}$ l Din 30; v posodo kupca po 22 Din za kg.

Promlul, pravilno sestavljena krma za perutnino, pospešuje nesnost kokoši. Na drobno po 11 Din kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol v vrečah po 50 kg za Din 72 (samo v Celju).

Živinorejski in mlekarški predmeti.

Slamorenica Kōla H320 za motorni pogon po Din 2770, Slamorenica KS 2A za ročni pogon Din 2000.

Slamorenice Borek: JSS po Din 1680, VS10 po Din 1890, VFS12 po Din 2200 VFSR12 z verigo po Din 2250, VFS14 z verigo po Din 2770, Alpina 12 po Din 2350, HLC za ročni pogon ali motorni pogon po Din 2600, z varovalko Din 2800, EAS za motorni pogon Din 3400, z varovalko Din 3700, EBBs za motorni pogon Din 3800, z varovalko Din 4100; Rapid 12 po Din 4300, z varovalko Din 4700.

Drobljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4550, „Gloria 3“ Din 3600, drobljač za oves EMO po Din 2000.—

Reporenica Borek EWC po Din 980, EWL po Din 740, EWO po Din 740.

Reporenice, domače, male po Din 400, velike po Din 800.—

Telečji napajalniki po Din 130.

Gumilevi seski za napajalnike po Din 30.

Gobčni odpiralci Expres Din 150 za komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, E2 za 100 lit. po Din 1400, F za 140 lit. po Din 2000; G za 200 lit. po Din 2800.

„Baltic“ posnemalnik HF za 35 lit. Din 700, KI 10 lit. po Din 1850, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1 za 5 lit. po Din 620, št. 2 za 10 lit. po Din 750
Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po profesorju Gerberju po 50 Din

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija), v škatljah po 25 gr po Din 15, 50 gr po Din 25, 100 gr po Din 45, 500 gr po Din 180.

Brzoparilnik Alfa s pocinkanim kotlom, 50 literski po Din 1250; 80 literski po Din 1625; 120 literski po Din 1850.

Brzoparilnik Wema z bakrenim kotlom 70 literski po Din 1400; 90 literski po Din 1700; 130 literski po Din 1900.

Brzoparilnik domači, s pocinjenim kotlom 60 literski po Din 1030; 80 literski po Din 1150.

Garkon, sredstvo zoper uši in garje pri živini. Zavitek od $\frac{1}{4}$ kg po 15 Din.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek); požiralnikove cevi za teleta po Din 70, za goved po Din 180; trokarji za teleta po Din 70, za goved po Din 60; irigatorji kompletni (po 3 litre) po Din 80; obroči za bike poniklani po Din 25, navadni po Din 20; toplomer za merjenje vročine po Din 20; znamke za perutnino po Din —25 za komad.

Sadjarski in vrtnarski predmeti.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34 do Din 150.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 50 do Din 54.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trti od Din 20 do Din 42.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčnih gnezd Din 135 do 150, peresa k škarjam po Din 1.

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.

Drevesne žage Din 40 do 90.

Drevesne šteti (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18 do Din 40.

Strgule za drevje po Din 22 do 26

Škropilnice za sadno drevje in tmelej „Unikum“ od tvrdke „Nechville“, očno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patentnim razpršilnikom Din 2900.

Samodelna nahrbtna škropilnica A. H. 20 tvrdke Nechwile z 4 m dolgo bambusovo cevjo skupno po Din 1300.

Samodelna nahrbtna škropilnica Vega francoski sistem po Din 1250.

Škropilnice. Flickove nahrbtnice po sistemu Jessernigg po Din 740 komad, s pumpo na poteg po Din 740 za komad.

Škarje za strizenje meš od Din 40 do Din 120.

Sadni obirači od Din 15 do Din 140.—

Papirnati drevesni pasovi za lovljenje mrčesa po Din 3 za meter, v zalogi Maribor.

Sotor lepilo po Din 50 za kg v zalogi Maribor.

Papir za lepilive pasove po Din 1 za meter. Dobi se v zvitkih po 50 m, v zalogi Maribor.

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.

Sadni mlin „K“ Din 1500.

Sadni mlin Weis Din 3500.

Grozdni reblijač po Din 4.500.

Grozdni mlin ELA po Din 1.080.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kg na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z embalažo vred. Po pošti se razpošiljalo le pločevinaste kante.

Ralijevo ličje, kg po 20.— Din.

Vinogradniški in kletarski predmeti.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50 za kg.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče ½ kg Din 30, ¼ kg Din 50, 1 kg Din 90.

Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik za sode po Din 60 za komad.

Poljedelsko orodje in stroji.

Gnojnične sesalke (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 450 cm po Din 1025, 290/420 cm po Din 1150.

Gnojnične sesalke E 450 Din 900; F 400 Din 980; F 450 Din 1000.

Gnojnična sesalka „Kremžar“, dolžina 3 m Din 1250, 3,5 m po Din 1300; podaljšek 1,50 m Din 250.

Robkač za koruzo EMR po Din 1.120.—, mali ročni po Din 110.—

Žitočistilniki Č. po Din 1500 za komad; K. po Din 1600 za komad; Exner 4 b 2000 Din.

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600, D10MN po Din 1050, D9SS po Din 1100, D8MN po Din 1000, D7MN po Din 950.— s plužno na vijake Din 1100, D6MNR 800, D5MNR 750 Din, dvojni obračalni plug BW5 po Din 1650, dvobrazdni plug Zr19 po 1520, obračalni plug NW7 po Din 1150, obračalni plug NW5 po Din 1130.

Osipalnik DHUN po Din 700.

Glave D9SS po Din 410, D8MN po Din 400, D7MN po Din 300; D6MN po Din 270; SUN na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300 Din; HN7 po Din 470, osipalnik DHUN po Din 480

Glave URB4 za lesene pluge po Din 150.—

Lemeži za D8 po Din 35, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Deske za D6MN po Din 90; za D7MN po Din 100.

Prevozna priprava za D7, D6 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600, z 9 peresnimi noži po Din 1700.

Izruvač za krompir sedemdelni 300 Din.

Plužne, enokolesne po Din 150

Brane.

Trodelna njivska brana IVa, široka 2,50 m, težka 92 kg, Din 1300.

Dvodelna njivska brana, IVb, a široko 1,66 m, težka 62 kg, Din 900.

Dvodelna njivska brana I široka 2 m, težka 88 kg Din 1350

Naročila na sadno drevje.

Iz drevesnice Kmetijske družbe se bodo oddajale za jesensko saditev koncem oktobra sledeče vrste sadnega drevja:

- Visoke jablane:** Bobovec, Jakob Lebel, Bellfeur, Dolenjska voščenska, Mošanegar, Londonski peping, Kanada, Sampanjska reneta, Landsberška reneta in Damasonski kosmač. I. vrsta po 12,50 Din. (Izbrana najlepša po Din 15.—)
- Visoke hruške „žlahtne“:** Hardyjevka, Avranška, Williamovka, Boskovka, Pastorovka in zgodnja zelena Magdalenka. I. vrsta po Din 15.—. (Izbrane najlepše po Din 18.—)
- Visoke hruške „moštnice“:** Koroške moštnice in Vajlerjeve moštnice. I. vrsta po Din 12,50. (Izbrane, najlepše po Din 15.—)
- Visoke češplje:** Velika domača, Italijanska sliva, Monfort sliva, Velika sladkorna, Jeferton in Velika rumena. I. vrsta Din 15.—
- Visoke češnje in orehi:** I. vrsta po Din 15.—
- Pritlične jablane:** Zlata parmena, Ontario, Baumanova reneta, Landsberška reneta, Pisani kardinal, Charlamovsky, in Beličnik. I. vrsta po Din 20.—
- Pritlične hruške:** Klerčovka, zgodnja zelena Magdalenka, Salzburgerca, Williamovka, Klapovka, Amanliška, Avranška, Hardyjevka, Dielovka, Pastorovka. I. vrsta po Din 20.—
- Marellice - Klosterneuburške.** I. vrsta po Din 25.—
- Breskve - Amsden.** I. vrsta po Din 20.—
- Ribez - nizki.** po Din 4.—

Naročila, se sprejemajo do 15. oktobra le proti predplačilu. Ob naročitvi zahtevajte poštno položnico. Družba si pridržuje pravico, poslati ev. kako drugo pripravno vrsto, če bi naročena vrsta že pošla. Pri vsaki naročitvi je navesti železniško postajo. — Manj kot 10 dreves se ne bo pošiljalo. — **Stroški za ekspedicijo za vsak ovoj po 20 Din.**

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu. Člani kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Novi trg šte. 3. Urejuje Inž. Rado Lah.

Štev. 18.

V Ljubljani, 30. septembra 1930.

Leto 47.

VSEBINA: Zborovanje kmetijskih podružnic. — Uspehi letošnjih gnojilnih poskusov na žitih. — Centralno mlekarstvo društvo. — Pri Vičanskem Škerlecu. — K vprašanju montažonske živine. — Cepljenje proti spinjski rdečici. — Vprašanja in odgovori. — Zakoni in odredbe. — Dopisi. — Gospodarske stvari. — Vestnik odseka za rejo perutnine. — Književnost. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Zborovanje kmetijskih podružnic.

Glavni odbor Kmetijske družbe je v svoji seji dne 10. t. m. sklenil, pozvati vsa načelnštva podružnic, da skličejo tekom prihodnjih treh mesecev zborovanja članov. Ta zborovanja se lahko objavijo v „Kmetovalcu“, razentega pa razglašijo po krajevnem običaju.

Na njih se naj obravnavajo računski zaključki za minulo leto, proračuni in načrti za delovanje v bodočem letu, pobira se naj udnina, zbirajo naročila za razne gospodarske potreščine: umetna gnojila, semena, kmetijske stroje in slično, pretresajo razna strokovna in stanovska vprašanja, ki zanimajo kmetovalce, in stavijo razni predlogi in nasveti glavnemu odboru.

S temi zborovanji, ki jih je lahko več zaporedoma, obdržuje podružnični odbor zvezo s podružničnimi člani.

Potrebna pa je tudi zveza med podružnicami in centralo v Ljubljani. Zato je o vsakem takem zborovanju sestaviti zapisnik in prepis istega doposlati Kmetijski družbi, da bo obveščena o delovanju njenih podružnic.

Načelnštva se opozarjajo na ta sklep glavnega odbora in pozovejo, da mu v čim krajšem času ugodijo.

KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

Uspehi letošnjih gnojilnih poskusov na žitih.

Kmetijska družba je priredila tudi letos poskuse na raznih poljskih rastlinah v bližini Ljubljane pri svojih podružničnih članih, in to v Suhadolih pri Komendi in Beričevom pri Ljubljani. Izvedlo se je več poskusov na žitih, in sicer na treh parcelah v obsegu po 500 m². Kot temelj se je vzelo **polnognojenje vseh** treh glavnih gnojil, t. j. dušičnatih, fosfornih in kalijevih, primerjaje obenem učinek apnenega dušika in čilskega solitra na naših zemljah. Pri večini poskusov se je gnojilo poleg tega tudi s hlevskim gnojem.

Glede množin od posameznih gnojil se je za žita vzelo: 1½ kg apnenega dušika ali čilskega solitra, 3 kg superfosfata in 2 kg kalijeve soli na 100 m² (to odgovarja na 1 ha ali 10 mernikov posetve, 150 kg apnenega dušika ali čilskega solitra, 300 kg superfosfata in 200 kg 40% kalijeve soli). Gnojila so se trosila zgodaj spomladi (od meseca februarja do aprila), torej za apneni dušika in kalijevo sol nekoliko v neprimernem času, ker počasneje učinkujeta

in ki bi se morala trositi pravzaprav za ozimino v jeseni vsaj teden dni pred setvijo.

Vkljub temu so uspehi na splošno vzeto prav dobri. Glasom zapisnikov, ki so jih poskusniki družbi vrnili, so dosegli posamezniki izredno lepe uspehe. Tako je pridelal:

1. Alojzij Šimenc, Dol pri Ljubljani: na pšenici, gnojeno z apnenim dušikom, superfosfatom in kalijevo soljo 19.60 q zrnja na 1 ha in 50 q slame; s čilskim solitrom in navedenimi gnojili 20.40 q zrnja in 54.60 q slame; negnojeno pa samo 14.60 q zrnja in 42 q slame.

2. Franc Šimenc iz Zaboršta: na pšenici polnognojenje z apnenim dušikom 26.40 q zrnja in 60 q slame; polnognojenje s čilskim solitrom 20 q zrnja in 50 q slame na 1 ha; negnojeno pa 15.20 q zrnja in 40 q slame.

3. Ignacij Sršen, Suhadole, je dosegel: pri polnem gnojenju z apnenim dušikom 27.20 q zrnja 68.50 q slame; na negnojenem pa 14.60 q zrnja in 49.60 q slame na ha.

4. Josip Lah v Suhadolih je dosegel pri polnem gnojenju z apnenim dušikom 18 q zrnja in 64 q sla-

me, s čilskim solitrom 14 q zrnja in 52 q slame. Pri negnojenem pa je imel 10 q zrnja in 36 q slame pridelka.

5. Alojzij Avsec iz Beričevega je pridelal na pšenici z apnenim dušikom in drugimi gnojili 18.60 q zrnja in 43.20 q slame; s čilskim solitrom ter imenovanimi gnojili 15.20 q zrnja in 33.60 q slame; negnojeno pa le 10 q zrnja in 25.60 q slame.

Ako primerjamo povprečno pridelke g. Avseca iz Beričevega, vidimo, da se stroški pri polnem gnojenju z umetnimi gnojili prav dobro izplačajo. Za umetna gnojila na 1 ha površine (10 mernikov posevke) bi vzeli 150 kg apnenega dušika ali čilskega solitra, 300 kg superfosfata in 200 kg kalijeve soli; s tem bi imeli stroškov v višini 986.50 Din. Ako računimo donos z apnenim dušikom, t. j. 18.60 q in množino s tržno ceno pšenice 245 Din, dobimo 4816.80 Din, vštevši seveda tudi slamo (43.30 q po 60 Din). Za negnojeno žito in slamo bi izkupil pa le 2603.60 Din. Čisti dobiček znaša v tem primeru 1206.70 Din; s tem pa je imel tudi boljšo kvaliteto žita.

Kakšne donose so imeli n. pr. Franc Šimenc iz Zaboršta in Seršen Ignacij iz Suhadol, dožene lahko vsakdo s preprostim računom. Uspehe na drugih kulturah bomo pozneje objavili.

Fr. Kafol.

Centralno mlekarско društvo.

Vodstvo mlekarške šole v Škofji Loki je započelo akcijo za ustanovitev osrednjega mlekarškega društva, ki bi naj delovalo na tem, da se odstranijo ovire pri vnovčevanju izdelkov našega mlekarstva. To je bilo nujno potrebno, kajti gospodarska kriza nastopa od dne do dne v hujši obliki in še ni dosegla svojega viška.

Ustanovni občni zbor Centralnega mlekarškega društva je bil v nedeljo, 14. t. m., ob desetih dopoldne v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani, ki ga je otvoril in vodil vrhniški dekan g. Ivan Kete. Občnemu zboru so prisostvovali: zastopnik banske uprave g. inž. Černe, ravnatelj Kmetijske družbe inž. Lah, ravnatelj Zadrugne zveze g. Gabrovšek, ravnatelj Zveze slovenskih zadrug g. Trček. Nad petdeset ostalih udeležencev so zastopali okrog trideset zadrug in sličnih organizacij.

Po pozdravnem govoru predsednika pripravljalnega odbora g. Keteja, je g. inž. Šabec, ravnatelj mlekarške šole v Škofji Loki, obširneje poročal o položaju mlekarstva, ki se nahaja pri nas v znaku nadprodukcije. Zato bo tudi namen novega društva, da s primerno propagando, z organizacijo racionalne prodaje, s poukom itd. dvigne porabo mlečnih izdelkov na domačih tržiščih. Naloga društva pa bodi tudi, da izloči vso škodljivo konkurenco in uredi vprašanje prodajnih cen.

Po odobritvi novih društvenih pravil, se je vršilo sprejemanje članov, nakar se je prešlo na volitev odbora. Izvoljeni so bili naslednji gg.: Za predsednika Ivan Kete, za podpreds. Alojzij Obersne, za tajnika Ivan Benko, za blagajnika Anton Rožet, za odbornike Valentin Jauhar, Ivan Zupan in Ivan Gubanc, za preglednika računov Ivan Lovrač in Franc Toman. — Po volitvah se je obravnaval delovni program društva.

L.

Pri Vičanskem Škerlecu.

Zlet teharske kmetijske nadaljevalne šole.

Zgodnje nedeljsko jutro smo se odpeljali z vlakom po obširnem ptujskem polju med nepreglednimi njivami rži in krompirja. Kmalu so nas pozdravljali griči Slovenskih gor in v Vel. Nedelji smo obiskali vzornega kmetovalca Škerleca v Vičancih. Bilo nas je 38; fantom kmetijske in dekletom gospodinske nadaljevalne šole se je pridružilo tudi nekaj članov domače kmetijske podružnice. Na prijaznem griču se je med sadnim drevjem belila lična, v podobi dvora zidana domačija srednjega posestnika. Pred hišo nas je pozdravil g. Škerlec in nas povabil najprej na oddih in okrepčilo.

Kmetska preprostost, pa vendar snaga in red sta vladali v hišnih prostorih in jim dajali dih pri kupne domačnosti. G. Škerlec nam je opisal svojega kmetovanja trnjevo pot, kako je moral iz neplodne zemlje „kjer je Bog s praznim žakljem mahnil“, v pomanjkanju vsega, iskati iz zemlje zakladov. Trdna, jeklena volja, izpopolnjevanje kmetijskega znanja potom strokovnih knjig, časnikov, predavanj, posluževanje Kmetijske družbe, nekaj trgovskega duha in neumorna pridnost in skromnost so bila načela, ki so mu omogočila otresti se bede in iz nič nekaj ustvariti. Pred našimi očmi smo videli podvig zanikarnega posestva, porast vzornih hlevov, lepega sadovnjaka, melioracijo njiv in travnikov. Koliko je imel zavisti, nasprotovanja od neukih sosedov, ki niso hoteli verovati v moč znanja in so dvomili v uspehe! Leta doseženih uspehov so jih prepričala in sedaj ga radi posnemajo in mu sledijo v napredku. Res je, da sta dve glavni sili, ki bošta naš kmetski stan dvignili do pravega napredka: izpopolnitev kmetijskega znanja in pa trdna volja, to, kar smo videli ali kakorkoli spoznali za pravo in koristno, tudi izvršiti! Slabič v volji obtiči že v začetku ali napol pota in ne doseže ničesar, omahljivec se sploh ne loti, nevednež in starokopitnež pa garata po stari poti.

Po oddihu nas je povedel g. Škerlec na dvorišče in nam pokazal svoj ponos, lepo vzorno gnojišče, dobro vdolan in skrbno konserviran gnoj, gnojnično jamo, sesalko ter nas opozoril na mnoge nedostatke, ki jih napravljajo kmetje s slabim ravnanjem gnoja, z nepravilno gnojnično jamo, na pomanjkljivosti sesalk itd.

Hlevi so zdravi, svetli in zračni; imajo dobre prezračevalnike in pravilne jaslje. Živina je krotka in ima gospodarja rada, ker lepo ž njo ravna. Da je plemensko čista, lepo razvita, močna in težka, je samoposebi umevno! Raje manj živine, pa tisto lepo, več vrže! Zraven hleva je posebna shramba za vsakdanjo krmo; pametni napisi opozarjajo hlapca, kako naj varčuje s krmo.

Tudi svinjak, ki je z govejim hlevom pod isto streho, je razumno napravljen; udobnost pokladanja zrak, svetloba, snaga, dobra razdelitev kočev, so temeljna načela. V ograji za hlevom je veselo rilo nekaj lepih plemenskih svinj.

Nekaj posebnega je bila za nas shramba za orodje; povsod vzoren red, vsaka reč ima svoj določen prostor, da se tudi v temi lahko najde. Inventar stane denar, čuvaj ga, da ga ohraniš dobro uporabnega in da se ne poizgubi! Koliko stotakov gre na

kmetiji nepotrebno v izgubo, ker ni orodje v redu spravljeno. Isti red je v kolarnici, kjer stoje samo potrebni vozovi in poljsko orodje. Posebna zanimivost je, da je ves hlev s kolarnico vred zgrajen iz blata; stavba je suha, trdna in lepo ometana z apnom ter napravlja v svoji celoti prav ugoden vtis.

Pot po njivah nam je pokazala, koliko zvestega obdelovanja, koliko truda in znoja tiči v zemlji, katero je bilo treba ponekod vsled njene nerodovitnosti naravnost rigolati, da je postala rodovitna. Umna uporaba umetnih gnojil, kaže njih dobičkonosnost na vseh kulturah. Detelja, lucerna, umetni travniki, pravilno kolobarjenje, vse to da obilo tečne krme.

Krepka drevesnica, ki ji stalno določuje neizčrpno zemljo, mu prinaša vsakoletni zanesljivi dohodek.

nadaljevalnim šolam in kmetijskim podružnicam; da ga prav številno posečajo, gotovo bodo odšli s takim zadovoljstvom in pobudami kot mi! G. Škerlec je pa tudi vesel obiskov in se najbolj srečnega počuti, ako more svojim stanovskim tovarišem svetovati in pomagati. Bodi mu za njegovo gostoljubnost in trud iskrena hvala!

Jos. Gosak.

K vprašanju montafonske živine.

Glede montafonske živine naj mi bo dovoljeno navesti lastne šestletne izkušnje s to pasmo na veleposestvu Križevniškega reda pri Veliki Nedelji. Gojili smo od l. 1923.—1928. montafonce skupno s

Slika 35. Domovje Vičanskega Škerleca.

Redek primer žilavosti dokazuje obširna dreva velikega travniškega kompleksa ob potoku Senčnici, kjer je bilo treba ustanoviti vodovodno zadrugo in je bilo mnogo terenskih težkoč zaradi nezadostnega padca in odtoka močvirnate vode. Danes je vse osušeno, povsod raste tečna, sladka krma.

G. Škerlec nam je z živo besedo razlagal delo in težkoče, kako je iskal in našel pomoč pri strokovnjakih, kako premišljeval noč in dan, da si izboljša in izpopolni kmetijo. On je v resnici poklicni kmetovalec, veseli ga zemlja in borba z njo, s študijem pa skuša dognati notranje zakone in delovne sile. Ogled njegovega posestva, ki odgovarja srednjemu kmetovalcu, je zelo poučen že zaradi tega, ker nam kaže, kaj zamore naš kmet iz lastne sile ustvariti, ako ima potrebno kmetijsko znanje in dobro, neomahljivo voljo. Svetujem vsem kmetijskim

pincgavci, ki so bili vsi popolnoma enako oskrbovani, t. j., bili so v skupnem hlevu ter imeli isto krmo, pašo in postrežbo. Vendar so montafonci ves čas znatno nadkriljevali pincgavce v telesni teži. Njih oblike so bile polne, okrogle, široke, pincgavcev pa bolj koščene, ozke. Montafonska živina je torej bolj prebavljala in izrabljala krmo kakor pincgavska.

Nekaj posebno važnega za vse kraje z mokro pašo pa se je pokazalo pozimi l. 1926/27. in spomladi 1927. Vsled velikih naplav v l. 1926. se je ob Dravi, posebno v Ormoškem okraju (Cvetkovci do Ormoža) in na nasprotni strani na Hrvaškem, silno razširjala metljavost živine. Na obeh bregovih Drave je bilo mnogo živine vsled te bolezni uničene. V našem hlevu smo porabili za pincgavsko živino zdravila „Distol“ v začetku 1927. za 1100 Din. Posebno teleta so bila silno občutljiva. Montafonska

pasma, ki je imela isto pašo v jeseni 1926. in isto krmo pozimi, pa je ostala popolnoma zdrava in zunanje lepa kakor prej. Niti enega primera obolenja ni bilo pri njej, dasi je stala v istem hlevu in uživala isto krmo kakor pincgavci. Bila je torej popolnoma nedotaknjena od metljivosti.

Zelo lepi so bili tudi njihovi križanci, montafonski bik $\times$ pincgavska krava. Obdržali so lepe okrogle oblike montafonske pasme in posebno kot vprežni junčki so se prav lahko in dobro prodali. V vpregi na trdi cesti so nadkriljevali pincgavce, ki so kmalu opešali, in istotako na njivi ob vročini. Pincgavci so na solncu kmalu moleli jezik iz gobca, medtem ko so se montafonci, ki so bili ž njimi vpreženi, celo biki, prav dobro držali.

Inž. dr. D.

Cepljenje proti svinjski rdečici.

Dr. Jerina.

(Konec.)

Neobhodno potrebno pa je, da se o priliki zaščitnega cepljenja cepi vse svinje. To pa radi tega, ker se velikokrat dogodi, da se necepljene svinje okužijo od cepljenih in obolijo za rdečico. Kakor omenjeno, se one svinje, katerih se ne sme cepiti s klicami, cepi samo s protistrupom. Take svinje se potem ne morejo okužiti od cepljenih. Držim se vedno načela, da v hlevu, v katerem švinjerejec ni voljan, da bi cepil vse svinje, cepljenja sploh ne izvršim, ker bi sicer stavil švinjerejca v veliko nevarnost, da izgubi necepljene svinje. Izgovori, da se mladih prasičkov ne izplača cepiti, ne drži, ker tudi mladi prasički rastejo in predstavljajo pozneje veliko vrednost za kmetovalca.

Tu pa tam se

pripetijo pri cepljenju tudi nezgode.

Vendar so te zelo redke. Največkrat se iste pripetijo, ako se cepi zaščitno navidezno zdrave svinje, a v resnici so že okužene. Svinje tedaj takoj po cepljenju obolijo. V takem slučaju mora lastnik takoj pozvati živinozdravnika, da izvrši ponovno zdravilno cepljenje, nakar svinje gotovo ozdravijo, če je pravočasno pozval živinozdravnika. Včasih so klice premočne. svinje preobčutljive, zlasti one preveč sorodstvene reje. To je pravzaprav največkrat povod za nezgode pri cepljenju. Zato smatram za neobhodno potrebno, ker so take svinje tudi sicer zelo občutljive in je iste težko vzrediti, da svinje večkrat križamo s tujeplemenskimi merjasci. Vse te izgube so pa malenkostne v primeru z dobičkom, katerega imajo rejci od cepljenja: če se radi takih malenkostnih izgub (na 2000 cepljenih svinj je radi cepljenja ena poginila) n. pr. ne bi vršilo zaščitno cepljenje bi bile izgube približno 10 do 15 odstotne, to je na 100 svinj bi poginilo 10 do 15 svinj, a na 2000 bi jih poginilo 200 do 300: radi zaščitnega cepljenja na samo ena in recimo pozneje še štiri — tako da bi skupno poginilo pri izvedenem zaščitnem cepljenju največ 0.5% svinj, to je na 200 svinj ena, katere škoda se na še da s pravočasnim pregledom omejiti, recimo na polovico z zasilnim zakolom.

Pisalo se je že, da bi kmetovalci sami vršili cepljenje svinj. Smatram to za popolnoma nemogoče.

Oseba, ki vrši cepljenje, mora imeti poleg popolne strokovne izobrazbe tudi potrebno prakso. Cepljenje zahteva popolnega strokovnjaka. Še živinozdravniku z vsestransko prakso se pripetijo nepredvidne nezgode, a kaj šele pri ljudeh, ki bi bili takorekoč popolni lajiki. Za cepljenje je tehnika sama postranskega pomena. Tehnike cepljenja se brzo privadi. Glavno pri cepljenju je spoznanje zdravstvenega stanja svinj, ugotovitev, ali se svinjo sme s klicami cepiti ali ne, kombinacija klic s sirutko, razločevanje bolezní, ali ni mogoče kaka druga bolezen kakor rdečica, ali se sme za rdečico bolno svinjo cepiti ali ne, kakšne množine cepiva upotrebti in po kakšnih načinih iste vbrizgati, pravilno manipuliranje s cepivom, nevarnost samookužbe (oseba, ki vrši cepljenje, se lahko sama okuži) in še mnogo drugih zelo važnih okoliščin. Vsemu navedenemu se navaden lajik ne bi mogel priučiti, ker je potrebno za to nekaj let in pa gotova predizobrazba, da je človek sposoben priučiti se včasih znanstveno zelo zamotanim vprašanjem. Ker je potrebno s cepljenimi svinjami gotovo previdno postopanje, bi nepoznanje svojstva cepljenja lahko povzročilo izredno širjenje rdečice. — Lajik si predstavlja cepljenje kot nekaj popolnoma avtomatičnega in misli, če se po formulah vbrizga navedene količine cepiva, da je vse dobro in brez nevarnosti. To je seveda popolnoma napačno. Za eno najodgovornejših funkcij iz živinozdravništva smatram ravno cepljenje, ker se radi nepoznavanja cepljenja lahko povzroči velike izgube narodnega imetja.

Zato smatram za umestno, da se ne dela nobenih takih intervencij in se ne uvaža nepotrebnih poizkusov, ki bi povzročili samo škodo. Dandanes imamo v državi dovolj živinozdravnikov, ki sami lahko izvršijo vsa cepljenja domačih živali.

Vprašanja in odgovori.

Na kmetijsko-gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din v znamkah za stroške.

Vprašanje 48. Vsled pomanjkanja hlevskega gnoja hočem pognojiti njivo s stranišnico, da nanjo posejem pšenico. Kako gnojim s stranišnico? (E. K. v Ž.)

Odgovor: Straniščni gnoj je zelo bogat na redilnih snoveh ter vsebuje obilo dušika, fosforne kisline in kalija. Vendar je za uporabo pri žitih le tedaj primeren, če se prej v zemlji razleže in razredči. Sam je preoster. Da bi sedaj pognojili ž njim njivo in takoj na to posejali pšenico, Vam ne moremo svetovati, ker bi se lahko zgodilo, da osmoli mlade žitne rastline. Bolje je, če pognojite ž njim njivo in pustite mesec dni, da se gnoj razleže po zemlji in ž njo zmeša, potem šele sejte žito. V tem primeru Vam bo dobro učinkoval. L.

Vprašanje 49. Že par let opazujem pri istem rodu svinj, da začnejo mladi pujski v starosti treh tednov bolehati. Njih blato je svetlosivo in ima poseben duh. Takoj po obolevosti prične pujske hujšati, zadnji nogi postanejo suhi in čez 8—14 dni pogine. Kje tiči vzrok obolevosti pujskov? (I. Sch. v S.)

Odgovor: Opisana bolezen izhaja najbrže od tega, ker se pri Vas gojijo prasiči v sorodstvu. Posledica je, da postanejo prasiči slabotni in da končno poginejo. Propadanje mladih prasičkov je največkrat posledica plemenjenja v sorodstvu, namreč, da bi se vsako leto menjalo merjasce iz rej. ki niso z domačo rejo v nikakem sorodstvu. — Mogoč pa je še drugi

vzrok tej bolezni: slaba krma, gnila, prestana, vsled katere se v črevah pomnožijo koli-bacili, ki povzročijo vnetje črev in pogin živali. — Priporočamo Vam, da, ako pogine še kateri teh pujskov, ga nemudoma pošljete potom županstva na državni veterinarski bakteriološki zavod v Ljubljani, Lipičeva ulica, ki bo poginulo žival natančno preiskal in ugotovil vzrok bolezni. Ta preiskava je brezplačna.

Vet. Rebernak.

Vprašanje 50. Ker bo letos mnogo fižola ostalo nezrelega, bi ga rad konserviral zelenega v soli. Slišal sem, da se to dela kakor s kislim zeljem, samo s to razliko, da se dodaja slana voda. **Kako se pravzaprav konservira zeleni fižol v slani vodi?** (F. A. v Č.)

Odgovor: Ta način konserviranja zelenega fižola je jako razširjen v mnogih krajih in se tudi priporoča. Vzeti je le mla-do stročje, ki se očisti, odstrani niti in konce, razreže in nato stlači dobro kakor ribano zelje v manjše sodčke ali večje lonce. Na 4 kg fižola vzamemo $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ kg soli, ki se jo enakomerno porazdeli med fižol. Ko je posoda polna, jo pokrijemo s čistim prtom ali cunjjo in nato obložimo s primernimi deščicami ter obtežimo s težkim kamnom. Čim se fižol uporablja, se mora cunjjo in notranjost posode redno obrisati in osnažiti. Tak fižol se drži tudi skozi vse leto. Slani fižol se pa pripravi na ta način za jed, da se ga kuha v vreli vodi kratek čas in nato pusti odcediti, potem se ga šele kuha v pravi vodi in pripravi kakor običajno. Namakanje v mrzli vodi namreč je napačno, ker zadobi tak fižol slab okus in postane docela neužit, če se ga dolgo namaka.

Fr. K.

Zakoni in odredbe.

Važna določila iz pravilnika za izvrševanje vinskega zakona.

Z 18. junijem t. l. je stopil novi vinski zakon v veljavo. Iz pravilnika posnamemo naslednja važna določila:

1. Odredbe glede trgatve.

Za sveže uživanje, odnosno prodajo grozdja se sme trgateg vršiti tedaj, ko dotična sorta dozori. Trgateg grozdja za prešanje se pa ne sme vršiti pred rokom, ki ga določijo posamezne občine, sporazumno z v to pooblaščenim državnim ali banskim kmetijskim organom. Občine lahko dajo posebna dovoljenja pred splošno trgatvijo le onim vinogradnikom, ki imajo razne zgodnje vinske sorte, in sicer sporazumno z vinogradniki. O tem pa se morajo obvestiti državni kontrolni organi.

2. Sladkanje mošta.

Po § 2. vinskega zakona je le z dovoljenjem banske uprave dopustno sladkanje mošta od domače žlahtne trte, dočim je sladkanje mošta od samorodnic (šmarnica, izabela) prepovedano. Sladkanje se izvaja tako, da se moštu doda vkuhan koncentrirani mošt od žlahtne trte ali pa rafirani sladkor (sipa), toda največ do 4 kg na 100 l mošta.

Za to dovoljenje je vložiti dvojno prijavo potom občine ali neposredno drž. kontrolnim organom po predpisanem formularju. Kdor hoče sladkati mošt preko te predpisane količine, mora prositi na posebnem formularju potom vinarskega nadzornika kmetijsko ministrstvo za dovoljenje.

V slabih letinah, ko grozdje ne dozori, se mošt lahko sladka z dodatkom rafiniranega sladkorja. Tako sladkanje se izvrši le, ako izda banska uprava v to splošno dovoljenje, in sicer na predlog kontrolne postaje ali vinarskega nadzornika. Če v kakem okolišju ni dovoljeno sladkanje in želi vinogradnik zaradi izjemnih razmer sladkati svoje mošte, mora pisмено, na v to predpisanem formularju vnositi za dovoljenje pri vinarskem nadzorniku. Prošnja mora biti potrjena od ob-

činskega urada. Pristojni vinarski nadzornik reši prošnjo tekom 24 ur. V primeru povoljne rešitve mora nadzornik kontrolirati navedbe v prošnji na licu mesta, in sicer do 50 hl po službeni dolžnosti, preko te količine pa na stroške prosilca. Takih izjemnih dovoljenj za sladkanje se ne izdaja vinskim trgovcem in osebam, ki kupujejo grozdje za predelavo.

3. Naprava petiota ali domače pijače.

Po § 9. vin. zakona je prepovedana izdelava petiota, t. j. vina, ki se proizvaja iz vode, sladkorja in tropin od grozdja. Dovoljeno je samo vinogradnikom-proizvajalcem, da si napravljajo za lastno potrebo iz lastnih tropin petiot (pikola), toda le iz tropin in vode, katerega se pa ne sme prodajati, niti mešati med vino. Taka domača pijača se tudi ne sme shranjevati v vinskih kletih, kjer je vino; v primeru pomanjkanja prostora, mora biti pa na tej posodi zapisano — „petiot, (pikola) ni za prodajo“.

Vinski trgovci in vsi ostali, ki imajo pravico za točenje alkoholnih pijač, ne smejo spravljati, ne prodajati, niti shranjevati petiota v svojih lokalih.

Točilna pravica za vinotoče pod vejo.

Predvsem opozarjamo naše člane-vinogradnike, da je točenje lastnega pridelka pod vejo podvrženo taksi. Kdor toči vino brez dovoljenja, ta plača petkratno kazen in ima še druge sitnosti.

Kdor želi letos doseči pravico za točenje vina pod vejo, se mora ravnati po predpisih, ki jih je letos izdala dravska finančna direkcija v Ljubljani. Vložiti se mora pravilno opremljeno prošnjo potom pristojnega oddelka finančne kontrole na direkcijo. Finančna direkcija izda pravico le tedaj, če je prošilec poprej zadostil vsem določbam, ki jih predvideva pravilnik o gostilnah. Predvsem mora doprinesiti potrdilo občine, da gre le za lasten pridelek od cepljenih trt, ker točenje šmarnice in vina od drugih samorodnic se ne bo dovolilo, dalje obvezo, da se bo vršil vinotoč na kraju, kjer je trta obrodila. Če pa hoče doseči dovoljenje za vinotoč na mestu svojega stalnega bivališča (vsled neprimernih prostorov v vinogradih itd.), mora doprinesiti tudi potrdilo pristojne gostilničarske zadrage, da ne bo ugovora od strani najbližjih gostilničarjev. Fr. K.

Zakon o pospeševanju čebelarstva.

V kmetijskem ministrstvu se je izdelal načrt zakona za pospeševanje čebelarstva, ki bo izredno važen za naše čebelarstvo. V prvem delu obravnava zakon o splošni čebeloreji, v drugem o pospeševanju in organizaciji čebelarstva, v tretjem pa o zaščiti čebelarstva in o kaznih.

Dopisi.

Poučni zlet v Prekmurju. Udeleženci šesttedenskega kmetijskega tečaja v Strukovcih v Prekmurju smo pod vodstvom sreskega kmet. referenta g. inž. Wenka z avtobusom priredili dvodnevni poučni zlet po Prekmurju. Bilo nas je 15. Najprej smo si v Murski Soboti ogledali gozdno drevesnico, katastrsko upravo in zemljiško knjigo, kar so nam vodje teh naprav in uradov ljubeznivo razkazali. Od tu smo se odpeljali na kmetijsko šolo v Rakičane, na kateri smo pod vodstvom g. ravnatelja inž. Sadarja dobili vpogled v to vzorno gospodarstvo. Prihodnja točka našega zleta je bila veleposestvo v Beltincih in tamošnja semenogojna postaja, iz katere smo po zaslugi g. ravnatelja inž. Mikuža odnesli najboljši utis. Kaj zmore napreden, strokovno izobražen in priden kmet, smo videli na posestvu g. Slaviča v Banovcih. Prihodnjega dne smo posetili

vzorno urejeno veleposestvo g. Meinla v Freudenau pri Apačah, ki nam ostane s svojo moderno uredbo v najboljšem spominu. Avto nas je nato odpeljal na drž. trsničarsko šolo v Kapeli, kjer smo pokusili tudi sladko kapljico tamošnjih vinogradov. — Ker nam bo ta zlet v veliko korist, se čutimo dolžne, izreči tem potem najsrčnejšo zahvalo vsem tistim, ki so nam pripomogli do tega pouka, posebno pa še našemu voditelju g. inž. Wenku.

Udeleženci.

Iz Žalca. Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Žalcu je v nedeljo, 7. septembra t. l. proslavilo **petdesetletnico** svojega delovanja, t. j. od l. 1881. do 1930. Zbralo se je dokajšnje število hmeljarjev v prostorih tamošnje šole, kjer se je vršila tudi razstava hmelja. Namestnik predsednika g. Robleka, je otvoril zborovanje in pozdravil vse navzoče, predvsem zastopnika sreskega poglavarstva g. dr. Hubada in zastopnika Kmetijske družbe g. tajnika Kafola. Tajnik g. Petriček je podal izčrpno poročilo o delovanju društva tekom dolgih let. Društveno vodstvo res lahko s ponosom zre na svoje plodonosno dosedanje delovanje. Izredno zanimiva je bila razstava, kjer je bilo precejšnje število slik in statističnih pregledov o hmeljarstvu tekom dolgih let, diplom i. t. d. Razstavilo je tudi 68 članov vzorce letošnjega pridelka. Sedaj šteje društvo 743 članov, ki imajo tudi svoje glasilo „Hmeljar“. Vključevanje težavnim razmeram, v katerem se nahaja tamošnje hmeljarsko društvo, neumorno deluje za procvit savinjskega hmeljarstva.

Zborovanje kmetijske podružnice Sv. Vid pri Ptuj. V nedeljo, 14. septembra t. l. je podružnica v Sv. Vidu pri Ptuj zborovala ter je odbor pojasnil računski zaključek za l. 1929. Iz njega je razvidno marljivo delovanje podružnice v minulemu letu, ki je posredovala nabavo kmetijskih potrebščin za svoje člane v vrednosti okrog 12.000 Din. Obravnavala so se tudi razna gospodarska vprašanja in med temi je g. učitelj Klenovšek pojasnjeval neuspešno enostransko vinogradniško gospodarstvo v Halozah in priporočal kmetom, naj se nekoliko bolj bavijo z živinorejo in s sadjarstvom. Taka zborovanja so potrebna in želeli bi bilo, da se jih udeležujejo kmetje v polnem številu.

Ant. Vinko.

Gospodarske stvari.

Živinska razstava v Zagrebu.

Vodstvo Zagrebškega Zbora je v dneh 13. in 14. septembra priredilo živinsko razstavo, združeno z živinskim sejmom. Kako obsežno je bila zamišljena ta razstava, je razvidno iz tega, da je bilo v ta namen določenih za nagrade 220.000 Din in mnogo kolanj. Tudi uprava dravske banovine je v ta namen prispevala 10.000 Din. Razstavo je uredil profesor gospodarske fakultete g. dr. Ulmansky s sodelovanjem svojega asistenta g. dr. Petrovića.

Na razstavo je prispelo 274 glav živine. Med njimi je bilo 205 simodolcev, vsi od živinorejskih zadrug, ki so s tem dokazale, kaj zmore smotrena reja. Živali so bile v izvrstnem stanju in plemenski biki prav dobri. Pincgavcev je bilo 17 glav srednje kakovosti iz kmetske reje. Kmetijska šola v Št. Jurju je razstavila 7 murbodencev, ki so pokazali uspehe dolgoletne reje na tej šoli. Montafoncev je bilo 45, od katerih je 42 razstavila živinorejska zadruga „Jugomontafon“. Na razstavo so poslali svojo živino: Jurkovič, Radvanje, Meinel, Apače, Pacher, Hausampacher - Hoče, Polak, Novikloster, Scherbaum, Brandhof. Za njo so prejeli 8 prvih, 22 drugih in 11 tretjih premij, 4 zlate in 6 srebrnih kolajne; Novikloster 2 in Radvanje 1 prvenstveno oznako ter skupno 37.600 Din v nagradah.

Za državo je posebna komisija pod vodstvom inspektorja Ritzoffyja kupila nekaj simodolskih in vse montafonske bike. Državno posestvo Belje je nakupilo vseh napredaj postavlj-

nih 9 montafonskih telic in v zvezi s tem pri rejcih na domu še nadaljnjih 18 telic. Cene za plemensko živino so bile tako visoke, da so živinorejci prišli na svoj račun in dobili vzpodbudo za nadaljnjo rejo plemenske živine.

Nakup ovsa in ječmena od kmetov. Komendant dravske divizijske oblasti v Ljubljani je razglasil, da se bodo po odloku ministra za vojsko in mornarico nakupile večje količine ovsa in ječmena za ljubljansko garnizijo naravnost od kmetov, oziroma od njih organizacij in zadrug v dravski banovini. Cena za komisijski odkup ovsa se je določila na Din 1.90, ječmena pa na Din 1.50 za kg. Kmetovalci, ki imajo več tega žita na razpolago, naj ga z navedbo množine ponudijo upravi dravskega intendantskega skladišča v Ljubljani.

Hmeljska kupčija. Po poročilu iz Žalca je dobre tri četrtine hmelja že v rokah kupcev. Povpraševanje po letošnjem pridelku je trajno živahno in cene trdne. Izbrano gladko - zeleno blago se plačuje že po 9—11 Din, srednje 7—9 Din; slabše 6—7 Din za kg.

Zanimanje inozemstva za naše izvozne predmete. Letos je izredno veliko povpraševanje od strani inozemstva po namiznem in moštnem sadju. V okolici Maribora in v Slovenskih goricah nakupuje mnogo inozemskih trgovcev (iz Holandske, Nemčije, Švedske in Avstrije) sadje po ceni od 2 do 4.50 Din za kg. Pa tudi v drinski oblasti n. pr. v Pločniku in Kuršumlji je bilo pred enim tednom pripravljenih več sto vagonov prvovrstnih jabolk in sliv ter orehov za izvoz.

Izredno živahni so tudi nakupi naših prasičev za Bordeaux, kjer jih zakoljejo za transport in uporabo v južni Franciji.

Živinorejska razstava v Kranju. Na živinskem sejmišču v Kranju se vrši v soboto, 11. oktobra t. l. velika zadruga živinorejska razstava, združena s premovanjem. Na razstavo bo prignana zadruga živina iz področja živinorejskih zadrug v Žabnici, Predosljah, Naklem, Šenčurju, Hrastju, Smledniku, Vogljah, Cerkljah, Trsteniku, Olševku in Stražišču. Enaka razstava se vrši v soboto, 18. oktobra t. l. v Selcih nad Škofjo Loko za zadruga živino tamošnje zadruge. Obe razstavi bosta nedvomno prav zanimivi in poučni, zato je želeli, da ju посетijo živinorejci v čim večjem številu.

Razstava jugoslovanskih vin v Rotterdamu na Holandskem. Po iniciativi našega generalnega konzulata v Rotterdamu, se bo vršila tamkaj **začetkom oktobra t. l.** razstava jugoslovanskih vin. Namen te razstave je pridobiti holandski trg za naša vina. Doznali smo, da se bodo te razstave udeležili tudi vinogradniki in vinski trgovci iz naše banovine s svojimi kvalitetnimi vini, ki jih imajo še v zalogi. Vinsko razstavo organizira „Zavod za Unapređivanje spolne trgovine“ v Beogradu (ministrstvo trgovine in industrije).

Vestnik odseka za rejo perutnine.

Perutninarska zadruga.

Perutninarski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani namerava osnovati za Dravsko banovino „Zadrugo perutninarjev“, ki bi sodelovala s perutninarskim odsekom. Zadruga bi imela v prvi vrsti namen razširiti reditev štajerske kokoši in selekcioniranje te pasme. Pomagala bi svojim članom pri nabavi raznih perutninarskih potrebščin in vzgoji plemenskih kokoši ter pri izkoriščanju jajc in živali. Interesenti, ki bi želeli pristopiti k tej zadrugi, naj se ustno ali pismeno čimprej zgledajo pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

Odsek za perutninarstvo Kmetijske družbe v Ljubljani je prejel od kmetijskega ministrstva 500 komadov mladih petelinov in jarčk rjave štajerske pasme. Te kokoši je odsek porazdelil med svoje člane v skupinah od 1, 2 do 3, 20. Na razpolaganje je še nekaj tri do štiri mesece starih petelinov, za

katere se zainteresirani lahko prigrasijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

Tečaji za kapunjenje. Perutninarški odsek Kmetijske družbe je priredil 26. avgusta in 20. septembra t. l. tečaj za kapunjenje perutnine v valilni centrali tega odseka, Linhartova ulica 9, pod vodstvom predsednika g. J. Scherja, ki je izvršil operacije in demonstriral orodje za kapunjenje po metodi prof. P. Collignona. Zanimanje za te tečaje je bilo veliko. Udeležili so se tečajev med drugimi zainteresirani iz najbolj oddaljenih krajev naše banovine. Prijavilo se je toliko frekventantov, da mora napraviti odsek še nadaljnje tečaje.

Književnost.

Pred jesensku sjetvu, spisal prof. dr. V. Mandekić, II. izdaja, 5. zvezek Ratarske knjižnice, cena 5 Din. — Književna obravnava: I. Ugarenje — podoravanje strnišča, II. Jesensko oranje, III. Priprava semena, IV. Gnojenje, V. Setev, VI. Delo po setvi, VII. Uporaba mavca v jeseni. — Knjižica ima precej slik plugov, kultivatorjev, bran in drugega orodja, ki ga uporabljamo pri jesenski setvi. Naročuje se pri upravi „Gospodarskih Novin“ v Zagrebu. — Priporočamo to knjižico vsem onim, ki se hočejo podrobneje poučiti o delu pri jesenski setvi.

Korov — Plevel in njegovo zatiranje, spisal ing. G. Kodinec. — Knjižica se dobi za 7 Din v tiskarni „Gaj“ v Zagrebu. Spisana je poljudno in pregledno ter opisuje naslednja poglavja o plevelu. Splošno o plevelu in o škodi, ki jo povzroča. Vrste plevela. Kako se plevel razmnožuje in kako se širi. Splošne mere v borbi s plevelom. Plevel na travnikih. — Prav umestno je, da je bila izdana ta knjižica o plevelnih rastlinah, ki povzročajo našim kulturam več škode nego si preprosti kmet navadno predstavlja.

Družbene vesti.

† **Janez Meglen.** V Potiskavcu, občina Struge na Dolenskem, je 10. t. m. preminul **Janez Meglen** v 71. letu starosti. Njegovo življensko delo zasluži, da se ga spomnimo. V naši občini je bil prvi, ki se je vpisal v Kmetijsko družbo in je visoko cenil diplomu, ki jo je kot član prejel. Bil je zelo nadarjen in se je rad nadalje izobraževal s strokovnimi knjigami in časopisi. V dobi združnega razvoja, je pridno sodeloval pri ustanovitvi posojilnice in Kmetijskega društva v Dobropoljah ter posojilnice v Strugah. Bil je skoraj v vseh lokalnih korporacijah agilen član in odbornik. Zadnja leta svojega življenja je pa začel bolehati in se držal bolj domačije, kjer se je posvetil čebelarstvu. Pri čebelah je iskal razvedrila in je njih življenje tako dobro poznal, kakor marsikateri strokovnjak. Za njegovo javno delo mu bo ljudstvo ohranilo najboljši spomin. Bodí mu zemljica lahka!

F. II.

Uradne vesti.

Razpis službe kmetijskega strokovnjaka. Na podlagi sklepa glavnega odbora razpisuje Kmetijska družba v Ljubljani mesto kmetijskega strokovnjaka. Prosilci morajo imeti popolno fakulteto ali njej enakovredno izobrazbo in primerno kmetijsko prakso. Plača po dogovoru. — Prošnje z izpričevali v prepisu je vložiti na Kmetijsko družbo v Ljubljani najkasneje do 31. oktobra t. l.

Kmetijska družba.

Izpremembra v uredništvu „Kmetovalca“. K prejšnji notici v 17. številki je isto izpopolniti v toliko, da je glavni odbor poveril sourejevanje lista tudi strok. tajniku Fr. Kafolu, in sicer za spise iz vinarstva, sadjarstva, vrtnarstva in sorodnih panog.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe v Ljubljani, dne 10. septembra 1920.

(Dalje in konec.)

Kr. bansko upravo in kmetijsko ministrstvo je družba zaprosila za več podpor, da zamore svoje delovanje razširiti, toda žal doslej je večina teh prošelj se neresena. — Pač pa je kmetijsko ministrstvo dodelilo perutninarškemu odseku Kmetijske družbe 500 plemenskih kokoši in petelinov štajerske pasme iz vzrejevališča Herberstem v Velenju, ki so se razdelili članom tega odseka, ki so se zavezali, da bodo gojili čisto pasmo štajerskih kokoši. — Kmetijska šola v Šabcu v Srbiji je s svojimi gojenci priredila zlet v Slovenijo in ji je pri tem šla na roko Kmetijska družba, ki je organizirala zlete in ogled raznih kmetijskih objektov po Sloveniji. Pri tem so pomagali tudi strokovnjaki banovinskega kmetijskega oddelka. — O priliki ljubljanske gozdarske in lovske razstave je priredila kmetijska podružnica v Apačah pod vodstvom sreskega načelnika v Ljutomeru zlet članov v Ljubljano in na Gorenjsko, katerega se je udeležilo nad 80 kmetovalcev.

Družbeni strokovnjaki so tudi v tej letni dobi vršili kmetijski pouk po deželi pri podružnicah in so imeli več predavanj in zborovanj. Navzlic neugodni letni dobi so bila ta zborovanja dobro obiskana.

Po nekaterih pojasnilih, ki so jih zahtevali gg. odborniki, je bilo poročilo ravnateljstva odobreno.

Sledilo je **poročilo o blagovnem prometu.** Ravnatelj je poročal o uporabi umetnih gnojil in drugih kmetijskih potrebščin v dobi od zadnje odborove seje ter o sklepih za nakup superfosfata, kalijeve soli in Tomasove žlindre, za katero je treba že sedaj poskrbeti. Pojasnil je tudi poslovanje nekaterih kmetijskih podružnic, ki ni povsod v redu in je potrebna revizija. Pri nekaterih podružnicah se je ta revizija že izvršila in poslovanje spravilo v pravi tir.

Po daljši razpravi o temu vprašanju je glavni odbor pooblastil predsedstvo, da uvede revizijo poslovanja podružnic povsod tam, kjer se to zdi potrebno, posebno pa pri skladiščih, ki so trgovske filialke družbe.

Nadaljnja točka dnevnega reda je bila **računski zaključek za l. 1929.** Bilanca ter račun izgube in dobička sta bila predložena gg. odbornikom. Bilanco so pregledali računski pregledniki in jo našli številčno v redu. Odločili so pa, da se v zmislu družbenih pravil naprosi knjigovodstvenega strokovnjaka, da jo pregleda. Družbeni ravnatelj je prečital revizijsko poročilo g. ravnatelja Pintarja, ki izjavlja, da je revidiral bilanco na podlagi družbenega knjigovodstva in jo našel v redu. Ker se pa knjigovodstvo pri družbi vodi še po prejšnjem načinu, je predlagal v svojem poročilu, naj se modernizira, da bo bolj pregledno, in se bo lažje vodilo.

Odbor je po pojasnilih ravnatelja vzel poročilo o računskem zaključku za l. 1929, na znanje ter soglasno odobril bilanco. Nadalje je sklenil, da se družbeno knjigovodstvo reorganizira in poveril to nalogo knjigovodstvenim strokovnjakom.

Razne upravne zadeve.

Odbor je sklenil ometati in pobeliti poslopje skladišča v Novem mestu. Določil je letošnje cene za sadno drevje iz drevesnice na Poljanah ter dal nalog, da se drevesnica v Bokalcih ogradi z žično mrežo, da se prepreči škoda po zajcih.

Združitev vseh slovenskih strokovnih listov.

Ravnatelj je prečital dopis banske uprave, ki predlaga združitev vseh slovenskih kmetijsko-strokovnih listov v enega in želi izvesti za tozadevno stališče Kmetijske družbe. Že pred leti je družba stavila ostalim društvom tak predlog, ki je pa bil odklonjen. Po poročilu ravnatelja je glavni odbor izjavil, da soglaša s tako združitvijo listov, predlaga pa za izvedbo sledeče:

V enoten list se naj združijo: Kmetovalec, Sadjar in Vrtar, Naše Gorice, Slovenski hmeljar in Konjerejec. Enotni list naj bi izhajal kakor dosedaj Kmetovalec, vsakih 14 dni, toda v dvakratnem obsegu, to je 16 strani strokovnega dela. Ena polovica 8 strani odpade enkrat na mesec na sadjarstvo, enkrat pa na vinarstvo. Hmeljarstvo in konjereja dobita po eno do dve strani po potrebi. Naročnina na ta list mora znašati najmanj 30 Din čistih. Urednike za posamezne panoge določijo dosedanje korporacije. Vse ostale podrobnosti je urediti na posebni konferenci.

G. Steblovnik je k temu predlogu še dodal, da je zaprositi bansko upravo, naj skuša združiti tudi strokovna društva v enega.

Glavni odbor je osvojil predlog ravnatelja z dodatkom g. Steblovnika.

Služajnosti. G. Piber je stavil izredno važen predlog, naj se kmeti mladini od 14. do 18. leta zabrani tvorniško delo. Ta svoj predlog je utemeljil z zelo tehtnimi razlogi. Mladina je v najnevarnejši starosti podvržena tujim vplivom, vsled česar trpi moralno in telesno. Kriminalna statistika navaja največ zločincev in prestopkov pri mladini od 14.—18. let, ker je tedaj dovzetna za vse zunanje, največkrat slabe vplive. Razentega ne more dobiti kmet na svojem posestvu nikakih delavcev, pastirjev, pa tudi ne obrtnikov učencev in pomočnikov. Kr. banska uprava naj skuša izposlovati zakon ali odredbo, po kateri se mladini iz kmetijskih občin v starosti od 14. do 18. let prepove zahajati na delo v tvornice, in županstvom pa izdajati mladini delovne knjižice. S tem bi se omejila brezposelnost v mestih in kmetje bi dobili dovolj delovnih moči.

G. predsednik se mu je zahvalil za tako utemeljen in umesten predlog, ki ga je odbor tudi soglasno odobril.

Nadalje je g. Piber poročal o pogostih nesrečah, ki se dogajajo na preozkih cestah in vožnji z avtomobili. Priporočiti bi bilo banski upravi, da take ceste razširi, ali pa prepove na njih promet z avtomobili tako dolgo, dokler se ne razširijo. Tudi ta predlog je bil soglasno sprejet.

G. Piber je nadalje predlagal, naj se šoloobvezni otroci po deželi pri pouku tako razdelijo, da ne bodo vsi naenkrat v šoli, ker so nekateri doma potrebni v varstvo male dece. Odbor je sklenil, da naj družba v tem smislu stori pri banski upravi primerne korake.

G. Jan se je pritoževal nad previsokimi prispevki, ki jih zahtevajo danes šolska vodstva po deželi za šolske otroke, in sicer mnogo za nepotrebne stvari. Pouk na osnovnih šolah po deželi bi se moral prilagoditi bolj razmeram kmetijstva, ne pa zahtevati od otrok isto, kar je morda umestno za mestne otroke. Predlagal je, naj se družba zanima za to vprašanje.

G. Steblovnik je priporočal, naj se vsi dopisi in predlogi, ki jih pošilja Kmetijska družba na merodajna mesta, v kolikor imajo večji pomen za kmetijstvo, določijo istočasno tudi na ministrskega predsednika in na Nj. Vel. kralja.

G. Štrcin je nasvetoval, naj se Kmetijska družba obrne na bansko upravo s prošnjo, da se novi šolski zakon natančno izvaja tudi glede ugodnosti, ki jih nudi šoloobveznim otrokom, ki posejajo 4. leto šolo.

G. Štrcin je priporočal, naj Kmetijska družba ponovi svojo vlogo na vojno ministrstvo, zaradi prehrane vojaštva z mlekom in sirom.

Nadalje naj družba izvede propagando za povišanje konsumna mleka po dnevnem časopisu. Opozorilo se ga je, da si je to nalogo naredilo novoustanovljeno „Centralno mlekarско društvo“. Taka propaganda v dnevnem časopisu stane, zato lahko to vršijo le zadrage, včlanjene v Centralnem društvu.

G. Vesenjaki se je pritoževal nad previsoko bansko in občinsko trošarino na mošt.

Ker se ni nihče več oglašil k besedi, in je bil dnevni red izčrpan, je g. predsednik ob 13¼ uri zaključil odborovo sejo.

RAZGLAS.

Kraljeva banska uprava dravske banovine otvori 3. novembra 1930. v Mariboru enoletno nižjo gozdarsko šolo. Na ta zavod se sprejme do 20 gojencev (internistov).

V prvi vrsti se bodo v ta učni zavod sprejemali sinovi malih in srednjih gozdnih posestnikov, ki ostanejo na gozdarskem posestvu kot bodoči gospodarji.

Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, od 16 do 24 let stari. Vsi gojenci bodo stanovali in se prehranjevali v internatu. Svojeručno spisano prošnjo, opremljeno s kolkom za 5 Din, je vložiti do 15. oktobra 1930. in nasloviti na šumarski oddelke kr. banske uprave v Ljubljani (za ravnateljstvo mariborske nižje gozdarske šole). Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko izpričevalo, pravstveno izpričevalo in obvezo staršev, da bodo krili stroške v internatu. Podrobnejša pojasnila daje gozdarski odsek kr. banske uprave v Ljubljani.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	220 [—] do 230 [—]	170	do 200 [—]
	rž	1 ..	200 [—] do 210 [—]	140	do 160 [—]
	ječmen	1 ..	190 [—] do 200 [—]	130 [—]	do 150 [—]
	oves	1 ..	195 [—] do 205 [—]	180 [—]	do 200 [—]
	proso	1 ..	200 [—] do 210 [—]	180 [—]	do 200 [—]
	koruza (nova, sušena)	1 ..	165 [—] do 185 [—]	170 [—]	do 180 [—]
	ajda	1 ..	200 [—] do 220 [—]	150 [—]	do 170 [—]
	fižol, ribničan	1 ..	350 [—] do 400 [—]	300 [—]	do 350 [—]
	fižol, prepeličar	1 ..	325 [—] do 350 [—]	—	do 350 [—]
	krompir	1 ..	75 [—] do 100 [—]	50 [—]	do 75 [—]
	sladko seno	1 ..	75 [—] do 100 [—]	65 [—]	do 75 [—]
	kislo seno	1 ..	60 [—] do 75 [—]	—	do 60 [—]
Goveja živina	slama	1 ..	50 [—] do 60 [—]	45 [—]	do 55 [—]
	Voli I. žive teže 1 kg		9 [—] do 10 [—]	9 [—]	do 9 [—]
	„ II. „ „ 1 ..		8 [—] do 9 [—]	7 [—]	do 7 [—]
	„ III. „ „ 1 ..		7 [—] do 8 [—]	6 [—]	do 7 [—]
Prasiči	Krave, klobasarice	1 ..	4 [—] do 5 [—]	4 [—]	do 5 [—]
	Teleta žive teže 1 kg		14 [—] do 15 [—]	—	do 14 [—]
Perutnina	(Prigon v Lj 132 v Mar 532 glav.)				
	6—8 tednov stari kom.		100 [—] do 200 [—]	140 [—]	do 250 [—]
	3—4 mesece stari „		200 [—] do 400 [—]	280 [—]	do 300 [—]
	5—7 mesecev stari „		—	420 [—]	do 500 [—]
Mleko, maslo, sir, jela	debel žive teže 1 kg		—	11 [—]	do 13 [—]
	„ „ „ mrtve „ 1 ..		—	15 [—]	do 17 [—]
	(Prigon v Lj 159, v Mar 471 glav.)				
	piščanec kom.		10 [—] do 25 [—]	12 50	do 25 [—]
Kuri-vo	kokoš „		25 [—] do 40 [—]	30 [—]	do 45 [—]
	mleko 1 lit.		2 [—] do 3 [—]	2 [—]	do 3 [—]
	smetana 1 ..		—	12 [—]	do 14 [—]
	čajno maslo 1 kg		40 [—] do 45 [—]	40 [—]	do 44 [—]
Mleko, maslo, sir, jela	surovo maslo 1 ..		35 [—] do 40 [—]	34 [—]	do 36 [—]
	bohinski sir 1 ..		28 [—] do 30 [—]	—	do 30 [—]
	sirček 1 ..		8 [—] do 10 [—]	7 [—]	do 8 [—]
	lajce kom.		1 [—] do 1 [—] 25	0 [—] 90	do 1 25
Kuri-vo	trda drva 1 m ³		160 [—] do 180 [—]	130 [—]	do 150 [—]
	mehka drva 1 ..		80 [—] do 100 [—]	80 [—]	do 100 [—]

Gnojite z apnom!

Najprikladnejša doba za gnojenje z apnom je jesen. Ker ima Kmetijska družba le malo tega gnojila na razpolago, pozivljamo podružnice in ude, da ga takoj naročijo.

Za uredništvo odgovoren: Inž. Rado Lah. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnik nasled. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Vehar.

Nadaljevanje družbene zaloge.

Trodela njivska brana la, široka 2.25 m, težka 107 m.
Din 1450.
Travniške brane z zvezdnimi členki široka 1.80 m, te-
žka 60 kg po Din 900.—.
Travniška brana Lipsia L3d, široka 1.65 m, težka 52 kg
Din 850.
Travniška brana Lipsia L4d, široka 1.95, težka 60 kg
Din 1000.
Travniška brana Lipsia L5d, široka 2.25 m, težka 70 kg
Din 1150.
Kombinirana travn. in njivska brana KW1, dovdelna, ši-
roka 1.50 m, težka 60 kg po Din 950. njivska brana KW2, ši-
roka 2.25 m, težka 88 kg, trodelna po Din 1350.
lahke posevne IVal po Din 520: IVbL po Din 450.
Brane na krožnike SEIOL Din 3.500.
Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, glo-
bočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 750, ročni po
Din 180.

Izluščevalec za deteljo EVS Din 1.850, EVSM, Din 1.650.

Sejalni stroj Sack 1.50 m širok, devetvrstni BETTA po
Din 4550; sejalni stroj Sack 1.50 m širok, enajstvrstni BETTA
po Din 4800; sejalni stroj Sack petvrstni H5 po Din 1650.

Pracnerjev sejalni stroj Budućnost, trinajstvrstni po
Din 4500.

Sejalni stroji. Dvovrstni sejalni stroj za koruzo po
Din 900.

Trijerji (originalni Heidovi), razr. II/2 po Din 3100, II/1a
po Din 2250 komad, V/2 po Din 4500.

Vitelj (gepelj) EGB po 3000 Din; EGF transmisija za vi-
telj ER po Din 1630, D800 po Din 540.

Bencin motorji Lorenz 3—4 KS Din 10.000, 3—4 KS sta-
bilni Din 9000; 4—5 KS prevozniki Din 14.000.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m,
100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm
po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 31
za 1 m, 50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

LANENO OLJE, FIRNEŽ, BARVE, LAKE. KIT, LANENE TROPINE

ter vse v to stroko spadajoče blago
prvovrstne kakovosti po solidnih cenah
in točni postrežbi, najugodnejše kupite
pri domačem podjetju

MEDIČ-ZANKL

TOVARNE OLJA, LAKOV IN BARV

družba z o. z., lastnik FRANJO MEDIČ.

Centrala v Ljubljani, podružnice v Mariboru in Novem
Sadu. — Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah

Jabolčne in hruškove divjake

kupi

večjo množino

Kmetijska družba v Ljubljani.

SEMENA

oddajam tudi letos dokler traja zaloga:
trijerana, najboljših izvorov, snetli-
vosti prosta, zdrava: pšenica, rujava,
golica „Bayernkönig“ 275 Din, pšenica,
resnica (ne polega) „Piatti“ 290 Din,
ječmen, zimski, 4 vrtni „Friedrichswerth“
250 Din, oves, beli ječmenjak „Kirsche“
220 Din, koruza, oplemenjena, rana,
domača 220 Din prosto postaja Kostriv-
nica - Podplat

VLASTELINSTVO

„KRALJEV VRELEC“
KOSTRIVNICA - PODPLAT.

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40 % KALIJEVO SOL

ker samo na ta način se poleg fosfornih in dušičnih gnojil dosežejo
največji pridelki prvovrstne kvalitete. in je rentabilnost umetnih gnojil si-
gurna — Gnojite sedaj v jeseni **na orali**

Za žita	50—80 kg	} 40% kalijeve soli
Deteljo, travnik, koruzo	100—120 kg	
Krompir, peso, repo	120—150 kg	
Trto, hmelj in sočivje	150—200 kg	

Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

Agrikulturno kemički ured za kalijevo gnojenje.
Zagreb, trg burze 3/II. Beograd, Poenkarjeva 27.

NAZNANILO.

Ker so drugi denarni zavodi vsled razmer, ki vladajo na denarnem trgu, že s
1. julijem t. l. znižali obrestno mero za vloge, naznanjamo, da bomo počenši s
1. januarjem 1931 obrestovali vloge na knjižice in vloge v tekočem računu kot sledi:

**1.) vloge brez odpovedi po 5 1/2 % p. a., 2.) vloge vezane na 3 me-
sečno odpoved po 7 % p. a. — Rentni davek nosi zadruga sama.**

V Ljubljani, dne 6 avgusta 1930.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI
REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

FRANC SLANC l. r.

JOŽE ČERNE l. r.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Upravištvu ne prevzame posredovanja.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.

Drva

bučova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu tvrdka „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (javna skladišča). 131

Stole

navadne in boljše za dvorane, gostilniške ali zaključne, nadalje mize, vrtno naslanjace s platnom. Vam nudi najceneje Stolarina in strugarna Sodra, Jan. Dolenjsko. (Cenik na razpolago). 146

250 Din na dan

zaslužite v Vašem okraju. Pišite na: Tovarno „Person“, Ljubljana. Poštni predal 307. Znamko za odgovor. 224

Brinje za žganjekuho

nudi najcenejše tvrdka I. Knez, Ljubljana, Gospodarska c. 3. 225

Več lepih plemenskih svinje

4-8 mesecev starih, potomci importiranega Höschla, križani s prvovrstnimi svinjami in krasnega, 9 mesecev starega plemenskega merjasa ima napredni znani prašičerejec A. R. Krašovec v St. Vidu pri Stični. 226

Učenca (vajenca)

za sedlarsko in tapetniško obrt sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Franc Korošec, sedlar na Bledu. 229

Sadno drevje

inobčeno in hruskovo, visokodebelno raznih boljših in domačih sort, nudim za jesensko saditev, po 15. oktobra. Jožef Podobnikar p. d. „Mure“, Graben - Dobrova 48 pri Ljubljani. 230

Nosečim ženam in mladim materam

pripomore naravna „Franz-Josel“-grenčica do urejenega delovanja želodca in črev. Glavni zastopniki novodobnega ženskega zdravilstva so preizkusili „Franz-Josel“-vodo v pre mnogih slučajih kot brezizjemno naglo, zanesljivo in brez bolečin učinkovito sredstvo. „Franz-Josel“-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 231

Montafonsko kravo

5 let staro, močno brejo ima na prodaj: Oskrbništvo Graščine Neukloster, pošta: St. Peter v Sav. dolini. 231

KOVAČI!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi Družba „ILIRIJA“ Ljubljana, Dunajska cesta 46
Telefon št. 28-20

Čuvajte svoje prašiče pred boleznijo!

Podajajte jim 2 krat na teden po 1 malo žličko Sadni-karjevega zdravilnega praška za prašiče, ki se je vedno izkazal kot zanesljivo zdravilo, ker čisti prebavila in odvaža kužne bacile! V boleznih učinkuje v najkrajšem času: žival postane živahna in začne jesti. Imejte ta prašek vedno doma! 1 zavoil stane 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar v pisnu napred, poštnine prosto, sicer povzete. Točno navodilo priloženo! Naroča in dobi se edino v lekarni na Vrhniki. 46

Sadno drevje!

Drevesničarska zadruga v Dorlarjih, pošta Škofja Loka, ima za jesensko saditev večjo množino jablan, brusk, češpi, češnji in orehov za oddati. Cene veljajo kakor so se določile na drevesničarskem odseku 6. VII. 1930 Sadjarske in kmetijske podružnice ter naročniki večjih množin dobe znaten popust. 220

Živinorejci!

Ko prodajate in tudi kadar kupujete na sejmu ali v hlevu živino, imejte vselej pri sebi zanesljivo in praktično knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“, katera Vam pove brez računanja in brez vage, koliko je vaša živina težka. Cena knjižice je samo 10 Din, po pošti 12 Din. Dobi se pri Kmetijski družbi ali pa pri založniku J. M. Vičič, Ljubljana, Ahacleva cesta št. 10, II. nadst. 209

Sadno drevje!

Za jesensko saditev so na prodaj: labolka, hrške, češnje, češnje in orehi, kakor tudi vse najboljše vrste od prilikavcev in več sto divjih kostanjev. Cena po dogovoru pisмено ali ustmeno. Naslov: Jakob Pintar, sadjerejec pri Sv. Tomažu, p. Bukovica pri Škofji Loki. 219

Kozolec

stoječ, na dva štanta, izborna ohranjen, z opoko krit, se takoj prodaja. Naslov: H. Hermann, Laško. 227

Gospodarski pomočnik (majer)

samski ali oženjen se sprejme na srednje velikem posestvu. Plača po dogovoru: Ponudbe poslati na: Upravo „Kmetovalca“ v Ljubljani. (Pod „Priden delavec“ št. 228). 228

Mline za grozdje,

najboljše vrste, prodaja po najnižji ceni A. Sušnik, železnina, Ljubljana, Zaloška cesta. 223

Kupim drobljač (šrotar)

reporeznico in 10 metrov dolg strojni jermen, vse samo dobro ohranjeno: Martin Horvatič, Krška vas pri Brežicah. 232

Kavo vseh vrst in vsakovrstno špeci-rijsko blago. Semena vedno sveža in dobro kaljiva. Koruzo in drugo žito. Pšenično moko prvovrstne kvalitete, vse po najnižjih dnevnih cenah pri:

Anton Fazarinc, Celje.

„Težakovo olje za živino“

pošilja se samo v ročkah, kakor jo kaže spodnja slika. Olje, ki ne bi bilo v takšnih originalnih ročkah je potvorba brez vrednosti.

Olje zahtevajte pri trdki

**M. TEŽAK
ZAGREB**

GUNDULICEVA ULICA 13,

direktno, ali pri onih trgovcih, ki so pooblašteni za prodajo „Težakovega olja za živino“ od tvrdke dobaviteljice.

Kmetovalci! Vaš denarni zavod je

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem. — Vlagatelji pri Ljudski posojilnici ne plačajo rentnega davka.

Stanje vlog nad Din 90.000.000.—.